

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту організацій та ЗЕД

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

“ ___ ” _____ 20__ р.

ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 073 Менеджмент

за темою:

Управління конкурентноспроможністю продукції ТОВ «Телекарт-Прилад»

Виконавець

Студентка 4 курсу ФЕУП

Буй В'єт Мі _____

Науковий керівник

к.е.н., доцент

Карпенко Ю.В. _____

СОДЕРЖАНИЕ

ВВЕДЕНИЕ	3
РАЗДЕЛ 1. ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ УПРАВЛЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТЬЮ ПРЕДПРИЯТИЯ И ЕГО ПРОДУКЦИИ	5
1.1. Сущность понятий «конкурентоспособность предприятия» и «конкурентоспособность продукции»	5
1.2. Факторы конкурентоспособности предприятия и его продукции	11
1.3. Методы оценки конкурентоспособности продукции	17
РАЗДЕЛ 2. ПРЕДОЛЖЕНИЯ ПО СОВЕРШЕНСТВОВАНИЮ УПРАВЛЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТЬЮ ПРОДУКЦИИ ООО "ТЕЛЕКАРТ-ПРИБОР"	23
2.1. Анализ рынка приборостроения Украины	23
2.2. Общая характеристика и анализ финансового состояния ООО "Телекарт Прибор"	32
2.3. Анализ фактической конкурентоспособности продукции ООО "Телекарт – Прибор"	40
2.4. Предложения по повышению конкурентоспособности продукции ООО "Телекарт Прибор"	47
ВЫВОД	64
СПИСОК ЛИТЕРАТУРЫ	66

ВВЕДЕНИЕ

В условиях развития рыночных отношений и глобализации всех процессов в обществе каждое предприятие сталкивается с проблемой оценки уровня конкурентоспособности продукции, поскольку его руководство понимает, что укрепление конкурентных позиций требует понимания собственных проблемных зон и разработки мероприятий по их нивелированию. Анализ конкурентоспособности продукции является одним из этапов анализа конкурентоспособности предприятия с целью дальнейшей разработки стратегических альтернатив, позволяющих укрепить конкурентные позиции предприятия.

Проблемами изучения процессов управления конкурентоспособностью продукции предприятия занимаются как украинские, так и зарубежные ученые. Анализ публикаций дал возможность утверждать, что исследованиями вопросов повышения конкурентоспособности продукции занимаются: И.В. Багрова, Т.В. Бурачек, М.В. Заходим, А.В. Иваненко, А.В. Кваско, Д.Ю. Обидник, Л. И. Поддубная, Р.М. Скриньковский, Е.С. Солонинко, А. Ткаченко, А.В. Троян, А.О. Циганок, О.В. Погорелова и другие.

Целью дипломной работы является изучение теоретических основ управления конкурентоспособностью продукции предприятия и практическое использование полученных теоретических знаний для разработки системы мероприятий по повышению конкурентоспособности продукции ООО "Телекарт Прибор".

Для достижения поставленной цели намечены следующие задачи:

- изучить сущность понятий "конкурентоспособность предприятия" и "конкурентоспособность продукции";
- выявить основные факторы конкурентоспособности предприятия и его продукции;
- проанализировать существующие в научной литературе методы оценки конкурентоспособности продукции;

- проанализировать состояние и динамику развития рынка приборостроения Украины;
- проанализировать финансовое положение ООО "Телекарт Прибор";
- дать оценку фактическому уровню конкурентоспособности продукции предприятия;
- обосновать мероприятия по повышению конкурентоспособности продукции предприятия ООО "Телекарт Прибор";
- рассчитать эффективность мероприятий по повышению уровня конкурентоспособности продукции предприятия ООО "Телекарт Прибор".

Объект исследования – предприятие приборостроительной отрасли ООО "Телекарт Прибор". Предмет исследования – процесс формирования конкурентных преимуществ продукции предприятия.

В процессе исследования были использованы методы: системного анализа, абстрагирования, анализа финансовой отчетности, матрица Бостонской консалтинговой группы, метод экспертных оценок и сравнения.

Теоретической и методологической основой работы являются: положения экономической теории, работы западных и украинских ученых. Информационная база исследования – нормативные акты, финансовая и статистическая отчетность предприятия, аналитические обзоры рынка.

ВЫВОД

По результатам анализа научных источников, выполненного в первом разделе работы можно утверждать, что конкурентоспособность предприятия следует понимать, как его способность в течение длительного периода времени успешно функционировать на рынке и доминировать над конкурентами во всех или отдельных аспектах своей деятельности. Одним из ее элементов является конкурентоспособность продукции, как ее свойство лучшим способом удовлетворять определенную конкретную потребность по сравнению с аналогичной продукцией конкурентов на данном рынке. Что касается факторов, определяющих конкурентоспособность продукции, то к ним чаще всего относят цену и качество. В литературе предлагается разнообразный инструментарий оценки конкурентоспособности продукции. Наиболее применимым, с нашей точки зрения, является матричный метод в силу простоты его использования и одновременно охвата разных сторон анализируемого объекта.

Исследование рынка приборостроения Украины позволило установить, что он сегодня характеризуется тенденциями незначительного увеличения объемов реализации и высокой внешней зависимостью – импорт этой продукции в два раза превышает экспорт. При этом за последний год скачок цен на продукцию машиностроения в целом составил более 15%, а наибольшими темпами растет производство компьютеров, электронной и оптической. На рынке по-прежнему достаточно много убыточных предприятий (около 1/4 от общего количества предприятий отрасли).

Если рассмотреть финансовое состояние ООО "Телекарт Прибор", то его нельзя назвать устойчивым. По показателям ликвидности – только коэффициент текущей ликвидности находится в пределах нормы. Не соответствуют нормативу и коэффициенты финансовой устойчивости. Единственным положительным моментом является позитивное значение рентабельности капитала за два последних года.

Что касается конкурентоспособности продукции, то из двух наименее продаваемых продуктов (таксофонов и светофорной продукции) первый не уступает конкуренту, а второй – отстает от рыночного лидера. Портфельный анализ при помощи матрицы БКГ показал, что находящиеся в сегменте "Знаки вопроса" приборы учета электроэнергии и светофорная продукция не имеют устойчивых конкурентных преимуществ. Для того, чтобы превратить продукцию этого сегмента в "Звезды" мы предлагаем инвестировать средства в повышение конкурентных преимуществ светофорной продукции, т.к. она имеет наибольшие темпы роста рынка.

Нами предлагается организовать пакетную продажу "умных светофоров", дооснастив конструкцию контроллера модулем сообщения с детекторами транспорта, а также наладив производство детекторов движения транспорта, которые позволят считывать индивидуальную скорость транспортного средства, вести подсчет их количества, распознавание типов, детекцию присутствия, наличие заторов и движения по встречной полосе. Данный продукт будет превосходить продукт конкурента по параметрам цены, технических параметров детектора движения, устойчивости к влиянию внешней среды и простоте обслуживания. Под реализацию данного проекта планируется обновить оборудование, а именно установку для селективной пайки волной припоя. На выбор было рассмотрено возможность установки американского и китайского оборудования фирм DDM Novastar и Jaguar. По результатам оценки инвестиционной привлекательности проектов был сделан выбор в пользу оборудования фирмы Jaguar (чистый приведенный доход 230,86 тыс. грн., срок окупаемости проекта 1,5 года, индекс доходности – 1,31).

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Адамик В., Вербицька Г. Оцінка конкурентоспроможності підприємства // Вісник Тернопільського національного економічного університету. – 2008. – №1. – С.69–78.
2. Алексеев С.Б. Теоретические аспекты конкурентоспособности предприятий / С.Б. Алексеев // Економіка: проблеми теорії та практики. – 2004. – Вип. 191. – Т. II. – С. 614–619.
3. Афонін А.С., Білоусова С.В., Мільські К. Конкурентоспроможність суб'єктів господарювання: теоретичні аспекти і висновки для індустрії туризму // Бізнес-навігатор. – 2008. – №3(15). – С.172–183.
4. Багрова І.В. Складові та фактори конкурентоспроможності / І.В.Багрова, О.Г. Нефедова // Науковий журнал „Вісник економічної науки України”. – 2007. – № 1(11). – С.. 11–16.
5. Беспалюк Х. М. Способи активізації інноваційної діяльності приладобудівних підприємств / Х. М. Беспалюк // Проблеми формування та розвитку інноваційної інфраструктури, Львів, 19–21 травня 2011 р./ Нац. ун-т "Львівська політехніка" [та ін.]. – Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2011. – С. 122–123
6. Бурачек І.В., Біленчук О.О. Конкурентоспроможність продукції підприємств: сутність, методи оцінки та зарубіжний досвід управління // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. - №14. – С. 288-293
7. Грицишин Н. Оцінка конкурентоспроможності підприємства // Вісник Львівського університету. Серія економічна. Вип. 33. – 2004. – С.431–436
8. Громова Т.М. Розвиток конкуренції як інституту торгівлі в сучасних економічних умовах // Наука й економіка. Наук.-теорет. журн. Хмельницьк.екон. ун-ту. – 2008. – №4 (12). – С.151-155.
9. Данные об объемах выпуска продукции приборостроения // Сайт

Держкомстату [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.ukrstat.gov.ua

10. Дименко Р. Конкурентні стратегії як засіб забезпечення конкурентоспроможності підприємства / Р. Дименко // Економіка розвитку. – 2011. – № 3 (39).
11. Драган О. І. Управління конкурентоспроможністю підприємств: теоретичні аспекти : монографія / О. І. Драган. – К. : ДАКККіМ, 2006. – 160 с.
12. Економіка підприємства : підручник / За заг. ред. С.Ф. Покропивного. – вид. 2-ге, перероб. та доп. – К. : КНЕУ, 2001. – 528 с.
13. Занора В.О. Стан підприємств машинобудівної галузі України / В.О. Занора // Сталий розвиток економіки : Всеукраїнський науково-виробничий журнал. – 2012. – С. 37–41.
14. Заходим М. В. Забезпечення конкурентоспроможності продукції молокопереробних підприємств : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності) / М. В. Заходим; Житомирський нац. агроекономічний ун-т. – Житомир, 2010. – 20 с.
15. Іваненко А.В. Алгоритм оцінки конкурентоспроможності продукції // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2012. - №38. – С. 182-185
16. Кваско А. В. Конкурентоспроможність продукції як складова конкурентного потенціалу підприємства [Текст] / А.В. Кваско, М.М. Лавренюк // Економічний аналіз : зб. наук. праць / ТНЕУ – Тернопіль: ВПЦ ТНЕУ “Економічна думка”, 2013. – Том 14. – № 3. – С. 29-34.
17. Кондрашова В. К. Экономика полиграфического предприятия: учебник для вузов / В. К. Кондрашова, О. Г. Исаева. – М. : Изд-во МГУП, 2000. – 320 с.
18. Кривешко О. В. Чинники формування конкурентоспроможності підприємств та кластерів / О. В. Кривешко, П. В. Сідун // Вісник

Національного університету "Львівська політехніка". – 2011. – № 720: Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – С. 180–188.

19. Кулик П. Розвиток новітніх технологій в галузі машинобудування України / Павло Кулик // Студентська молодь і науковий поступ : матеріали VI Міжвузівської щорічної наукової студентської конференції / Львівський університет бізнесу і права ; за редакцією доктора економічних наук, професора Л. А. Янковської. – Львів, 2009. – С. 80–83
20. Матвійчук І.О. Сучасний стан та перспективи розвитку приладобудування в Україні // Глобальні та національні проблеми економіки. - №3. – 2015. – С. 360-365
21. Минько Э.В., Кричевский М.Л. Качество и конкурентоспособность. – СПб.: Питер, 2004. – 268с.
22. Морохова В.О., Лорві І.Ф. Дослідження основних тенденцій розвитку ринку контрольно-вимірювальних приладів України // Економічні науки. Серія “Економіка та менеджмент”: Збірник наукових праць. Луцький національний технічний університет. – Випуск 9 (34). Частина 1. – Луцьк, 2012. - С. 241-254
23. Нефедова О.Г. Конкурентоспроможність в умовах зовнішніх змін // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2007. – №5.Т.2. – С.212–215.
24. Обідник Д. Ю. Аналіз підходів до оцінки конкурентоспроможності продукції // Вісник НТУ «ХПІ». - 2013. - № 52 (1025). – С. 120-124
25. Павлова В. А. Конкурентоспроможність підприємства: оцінки та стратегія забезпечення / В. А. Павлова, Дніпропетровський ун-т економіки та права. – Д.: Вид-во ДУЕП, 2006. – 276 с.
26. Піддубна Л.І. Конкурентоспроможність економічних систем: теорія, механізм регулювання та управління : моногр. / Л. І. Піддубна; Харк. нац. екон. ун-т. - Х.: ІНЖЕК, 2007. - 368 с.

27. Погребняк Д. В. Методи діагностики конкурентоспроможності підприємства / Д. В. Погребняк // Проблеми підвищення ефективності інфраструктури. Зб. наук. праць. – 2011. – В. 32. – С. 45– 51.
28. Портер М. Конкуренция / М. Портер/ пер. с англ. – М.: Изд. Дом «Вильяме», 2000. – 495 с.
29. Промышленный маркетинг: рыночная стратегия: Учеб. пособие / А.В. Зозулев. – К.: Центр учебной литературы, 2010. – 576 с.
30. Скриньковський Р. М. Діагностика конкурентоспроможності продукції підприємства // Проблеми економіки. - № 4. – 2015. – С. 240-246
31. Солонінко К.С., Фіїнцева Я.О. Теоретичні основи оцінки конкурентоспроможності продукції // Вісник ЖДТУ. - 2014. - № 1 (67). – С. 53-57
32. Струк Н. Оцінка конкурентоспроможності в системі аналізу перспективності ділового партнерства підприємств // Вісник Львівськ. нац. ун-ту. Серія економічна. – Львів, 2008. – Вип. 37(1). – С.89–93.
33. Сумець О.М., Сомова О.Є., Пеліхов Є.Ф. Оцінка конкурентоспроможності сучасного промислового підприємства: посіб. – К.: Професіонал, 2007. – 208 с.
34. Ткаченко А., Гончарук П. Конкурентоспроможність продукції як інструмент ефективного управління // Вісник економічної науки України. – 2012. - №2. – С. 159-165
35. Ткаченко Г. А. Особливості становлення ринку електропобутових товарів в Україні / Г. А. Ткаченко // Товарознавство та інновації. - 2013. - Вип. 5. - С. 129-136
36. Троян А. В. Проблеми оцінки конкурентоспроможності продукції вітчизняних підприємств / А. В. Троян // Сталий розвиток економіки. – 2013. – № 5. – С. 98–107.
37. Тюріна Н.М. Конкурентоспроможність промислових підприємств як

результат функціонування у конкурентному середовищі // Науковий вісник Мукачівського державного університету. – 2015. - Серія Економіка. - В. 2(4). – Ч. 2. – С. 120-126.

38. Фатхутдінов Р.А., Осовська Г.В. Управління конкурентоздатністю організації: Підручник. – К.: Кондор, 2009. – 470 с.
39. Фахівці обговорили проблематику розвитку енергетичного приладобудування в Україні. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uccr.org.ua/en/press-center/uccr-news>
40. Циганок О. О. Загальна схема оцінки конкурентоспроможності продукції: теоретичний та методологічний аспекти / О. О. Циганок // Економіка промисловості. – 2009. – № 44. – С. 60–68.
41. Чижов Д. Д. Конкурентоспроможність продукції та методи її оцінки / Д. Д. Чижов // Управління розвитком. - 2012. - №13. - С. 11-13//
42. Шарко В.В. Конкурентоспроможність підприємства: методи оцінки, стратегії підвищення // Науковий вісник Мукачівського державного університету. - 2015. - Серія Економіка. - Вип. 2(4). Ч. 2. - С. 120-126.
43. Щодо оцінки конкурентоспроможності товару / О. В. Погорелова, С. А. Ткаченко, А. В. Гапеева, О. Г. Георгієва // Вісн. НУК. – Миколаїв, 2010. – № 2. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://evn.nuos.edu.ua/article/view/24888/22357>.
44. Ярим-Агаєв О. М. Методологія оцінки конкурентоспроможності продукції на споживчому ринку / О. М. Ярим-Агаєв, О. А. Письменний // Наукові праці ДонНТУ. Серія: економічна. – 2012. – Вип. 41. – С. 14–19.